

ZIJN WENSCH VERVULD

door GRÉ VAN TIEL

EEN HERINNERING

Teleurgesteld slenterde de oude man door het tuintje, de handen in de broekzakken; op z'n jas een groote oranjekokarde.

„'t Was weer niks moeder,” zei hij, door de openstaande tuindeuren de kamer binnenstappend, „'t was een leeg rijtuig.”

„Was ze 't niet?” vroeg z'n vrouw.

„Maar misschien komt ze vandaag toch nog wel, ze zou immers naar de kinderfeesten gaan kijken?”

„Ja, maar of ze hier langs zal komen? Ze zal den hoofdweg wel weer nemen!”

Een beetje verdrietig zette hij zich in zijn stoel, trachtte zich te verdiepen in zijn lectuur. Maar 't lezen wou vandaag niet best vloten. Zijn gedachten waren voortdurend bij de vorstin.

Nu woonden ze al ruim een half jaar in Apeldoorn en nog had hij de Koningin niet gezien. Nooit was hij er toe in de gelegenheid geweest en toen hij met zijn vrouw bij zijn dochter was gaan inwonen, dicht bij het Loo, had hij zoo gehoopt zijn vorstin, al was het dan maar één keer, te mogen zien.

De wandeling naar het paleis was te ver voor hem. Maar zijn dochter had gezegd, dat de Koningin hier wel eens door de laan kwam. Sinds liep hij, zoo vlug zijn oude beenen het maar toelieten naar het tuinhek, zoodra hij een hofrijtuig meende te hooren. Want hij wist het precies, de hofrijtuigen hadden gummibanden, dan hoorde je alléén het getrappel van paardehoeven op den weg.

Zijn arme vrouwtje zou de Koningin nooit kunnen zien. Ze was al jaren blind en gedeeltelijk verlamd. Maar hij kon er haar dan toch van vertellen.

En nu was het feest in Apeldoorn. De oude man was in stilte jaloersch op zijn kleinkinderen, die vanmorgen in een lange rij gedefileerd hadden voor het paleis.

Vanmiddag zou de Koningin uitrijden naar het feestterrein, maar hij had weinig hoop meer, dat zij door hùn laan zou komen. Maar opeens sprong hij op, gooide zijn krant en bril op tafel en liep zoo vlug hij kon het tuintje in. In zijn haast viel hij bijna over een matje.

„Pas op toch vader, wees toch voorzichtig,” riep de oude vrouw, geschrokken door zijn wilde beweging. Doch hij hoorde niet. Daar was weer getrappel van paardehoeven. Daar ging een rijtuig, ja, een hofrijtuig, maar de koningin zat er niet in, alleen een paar dames.

Maar daar achter — o, zijn hart stond bijna stil —

was ze dat niet? — Ja, ze was het. — En naast haar het kleine prinsesje; en tegenover haar de prins. Twee palfreniers achter op.

Met beide z'n bevende handen nam hij zijn kalotje af, trachtte z'n stijven rug te buigen. — En de Koningin — ze glimlachte en boog voor hem.

Diep ontroerd bleef hij staan. Ze was het. En ze boog voor hem alleen.

Met tranen in de oogen keek hij het rijtuig na. Zóólang tot hij niets meer zag dan een zwarte stip. Het kalotje hield hij nog steeds in de hand en door z'n dunne, grijze haren streelde de wind.

Toen, met een diepe zucht, keerde hij zich om.

„k Heb ze gezien, ze was het! En ze boog voor mij alleen!” riep hij zijn oudje al tegen. Dat was hem 't grootste wonder, dat de Koningin voor hem, ouden eenvoudigen man, een buiging had gemaakt.

En opgewonden begon hij te vertellen. Van den prins en van het prinsesje. En dan kwam het weer: „En ze boog voor mij alleen!”

Maar wat was dat nu! Zijn vrouw zei niets terug! Nu pas werd hij opmerkzaam. Zag hij tranen in haar lichtlooze oogen?

Onmiddellijk was hij naast haar.

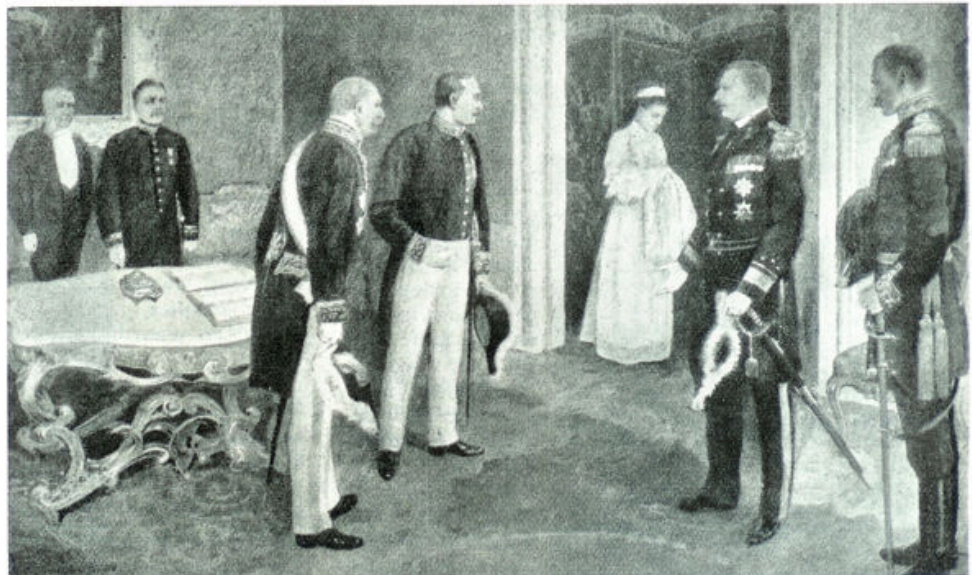
„Wat is er, moeder? Schrei je?”

„Ik zal mijn Koningin nooit kunnen zien, nooit,” en tranen drupten op haar japon. Zacht streelde hij haar blauw geaderde, dunne handen.

Dan zei hij: „Maar uw oogen zullen den Koning zien, den Koning in Zijn schoonheid. O, vrouwtje, wat zal dat een vreugde zijn, als we onzen hemelschen Koning mogen aanschouwen in Zijn heerlijkheid. Ik was nu al zoo blij, dat ik onze aardsche vorstin mocht zien, maar hoe zal het dan wel zijn.”

Een glans van vreugde kwam op het blinde gezicht.

„Ja,” zei ze, „Hij zal de oogen der blinden openen en wij zullen onzen Koning zien van aangezicht tot aangezicht.”

Een herinnering aan de Meimaand van 1909. Prins Hendrik doet aangifte van de geboorte van zijn dochter, prinses Juliana in de roode zaal van het paleis, waar een verpleegster de jonggeborene binnenbracht en aan de ministers en ambtenaren toonde.

Een voorstelling van ongeveer 29 jaar geleden toen de Koninklijke blijde gebeurtenis in het Haagsche paleis zulk een stormachtige vreugde in geheel het land bracht.

VORSTELIJKE WIEGEN VAN VROEGER

Nu de geboorte van een Oranjetelgje ons Nederlandsche volk zoo grootelijks verheugt, kan het van belang zijn, den blik eens achterwaarts te wenden naar vroeger eeuwen. Ook toen werd de komst van een Koningskind met vreugde begroet. Maar de kleine zelf had daar meestal niet veel baat bij.

Het mag bekend heeten, dat in de tijden van voorheen de sterfte onder kinderen buitengewoon groot was. Niet alleen in de lage standen des volks, maar bij den hoogen stand en in de vorstelijke families even goed. Wanneer men wat veel dynastische geschiedenis leest, bijvoorbeeld over het monarchale land bij uitnemendheid, het oude Frankrijk, dan vindt men telkens zoo droevig herhaald: „Jong gestorven.“ *)

Vroege vorstelijke huwelijken, groote vorstelijke gezinnen, maar van de arme prinsjes en prinsesjes kwam wel de helft om. Of dit woord „omkomen“ hier van pas is? Ja, als men er onder verstaat, dat, naar den mensch gesproken, het jonge leven gespaard had kun-

De wiegster

*) *Enfances Royales* par le docteur Cabanès.

nen blijven. Men moet zich over deze sterfte niet zeer verwonderen; veeleer begrijpt men eigenlijk niet, dat nog één Koningskind tot volwassenheid kwam. Doch het is een tragische gedachte, dat de meesten hunner juist aan een overmaat van zorgen bezweken. Gepaard aan een overmaat van onverstand en wanbegrippen.

De boerenkinderen uit dien tijd zullen het veel beter hebben gehad, eenvoudiger tenminste, en natuurlijker. Doch de „Kinderen van Frankrijk,“ zooals de mooie uitdrukking luidt, kregen van alles te veel, en men kan gerust zeggen, dat ze in de ceremoniën en in de hofetiquette versmoord werden. Men moet deze zielige portretjes maar eens zien: het zijn de hertogen van Anjou en van Bourgondië, kleinzoontjes van den Zonnekoning. De kleuters staan letterlijk stijf van den pronk. Nu moet men er wel bij bedenken, dat in Lodewijks tijd de praal en weelde aan 't Hof het toppunt bereikt hadden, en tevens, dat de prinsjes natuurlijk geportretteerd zijn in staatskleedij. Maar niettemin, wanneer men eens leest wat het protocol voorschreef, dan verstaat men, dat hierbij geen gewoon jongenspakje zou voegen, hoe fijn dan ook van stof en snit. Hofhouden en nogmaals hofhouden, dat moet wel de grondslag der vorstelijke opvoeding zijn geweest!

De koninklijke zuigelingen staken „in 't pak“ — dat sprak toen trouwens van zelf; de gedachte aan vrijheid van beweging voor een jonggeborene was nog in niemands hoofd opgekomen. Er bestaat een portretje van Lodewijk XIII, zeven maanden oud; het jongetje is van zijn halsje tot zijn voetjes in gekruiste

„De min was een personage van gewicht...“

windselen gewikkeld, keurig regelmatig, en blijkbaar zóó stevig, dat hij er rechtop in kon blijven. Over deze „puttee,“ duidelijker kan ik 't niet zeggen, hangt een kleine koningsmantel, welke, naar den val der plooiën gerekend, zwaar van stof moet zijn geweest. En Lodewijks armpjes, in solide mouwtjes, staan door al die pracht en waardigheid een heel eind van zijn lichaampje af.

Lodewijk XIII heeft een en ander tenminste overleefd; hij is op den troon gekomen. Doch vele prinsjes waren zoo gelukkig niet. Vooral een Dauphin, een Kroonprins, kreeg op zijn teere schoudertjes lasten gelegd, welke ons met evenveel verbazing als medelijden vervullen. Voor elk „Kind van Frankrijk“ stond reeds bij de geboorte zijn „Huis“ gereed, met een volledige hofhouding, waaraan niets ontbrak dan..... de tegenwoordigheid van zijn moeder, want het was de gewoonte niet, dat de prinsjes en prinsesjes in het koninklijk paleis en onder 't oog hunner ouders opgroeiden; ze hadden hun eigen